

IV Ns 128/21 - Postanowienie Sądu Okręgowego w Warszawie

LEX nr 3251979

Postanowienie

Sądu Okręgowego w Warszawie

z dnia 27 października 2021 r.

IV Ns 128/21

UZASADNIENIE

Skład orzekający

Przewodniczący: Sędzia SO Andrzej Sterkowicz.

Sentencja

Sąd Okręgowy w Warszawie IV Wydział Cywilny na rozprawie sprawy z wniosku Prezydenta (...) W. Z udziałem Wojewody (...), Stowarzyszenia (...) odwołanie od decyzji Wojewody (...) postanawia:

1. uchylić w całości decyzję Wojewody (...) z dnia 25 października 2021 r., znak (...) - wyrażającą zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzenia w celu uczczenia rocznicy odzyskania przez Polskę Niepodległości i wyrażania dumy narodowej, na obszarze: od Ronda (...) /pl. (...) (prostokąt wyznaczony liniami ulicy (...) od Ronda (...) do wysokości ulicy (...) przedłużenie linii ulicy (...) w stronę (...) do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ulicą (...) do ulicy (...) oraz przedłużenie linii wg ulicy (...) do budynku (...)) z planowaną trasą przejścia: Aleje (...), ulica (...) (zejście pętlą z mostu) ulica (...), ulica (...), zakończone na błoniach S. w W., organizowanych raz do roku w dniu 11 listopada od 2021 r. do 2023 r., w godzinach 14:00 - 19:00;
2. ustalić, że uczestnicy ponoszą koszty niniejszego postępowania we własnym zakresie.

Uzasadnienie faktyczne

Na podstawie decyzji nr (...) z dnia 25 października 2021 r. Wojewoda (...) wyraził zgodę na cykliczne organizowanie zgromadzenia w celu uczczenia rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej, na obszarze: od ronda (...) /pl. (...) (prostokąt wyznaczony liniami ulicy (...) od ronda (...) do wysokości ul. (...), przedłużenia linii ul. (...) w stronę (...) do tego budynku, z drugiej strony linią wyznaczoną ulica (...) do ul. (...) oraz przedłużenie linii wg ul. (...) do budynku (...)) z planowaną trasą

przejścia: Al. (...), most (...), ul. (...) (zejście pętlą z mostu) ul. (...), ul. (...) zakończone na Błoniach S. w W., organizowanych raz do roku w dniu 11 listopada, od 2021 r. do 2023 r., w godzinach 14:00-19:00.

W ramach uzasadnienia faktycznego tej decyzji wskazano, że w dniu 28 września 2021 r. do Wojewody (...) wpłynął wniosek Stowarzyszenia (...) z siedzibą w W. - o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń w celu uczczenia rocznicy odzyskania niepodległości przez Polskę i wyrażenia dumy narodowej od ronda (...) /pl. (...) (prostokąt wyznaczony liniami ulicy (...) od ronda (...) do wysokości ul. (...), przedłużenia linii ul. (...) w stronę (...) do tego budynku, z drugiej strony linią wyznaczoną ulicą (...) do ul. (...) oraz przedłużenie linii wg ul. (...) do budynku (...)) z planowaną trasą przejścia: Al. (...), most (...), ul. (...) (zejście pętlą z mostu) ul. (...), ul. (...) zakończone na Błoniach S. w W., organizowanych raz do roku w dniu 11 listopada, od 2021 r. do 2023 r., w godzinach 14:00-19:00.

Przytoczono następnie w tym uzasadnieniu, że podstawą tego wniosku jest art. 26a ust. 2 i ust. 2 i art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r.- prawo o zgromadzeniach. Podano, że wnioskodawca przywołał zasadnicze motywy i cele wedle których ma nastąpić uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i jednocześnie z tym wyrażenie dumy narodowej. Wskazano, że organizowane to będzie od ronda (...) /pl. (...) (prostokąt wyznaczony liniami ulicy (...) od ronda (...) do wysokości ul. (...), wzdłuż przedłużenia linii ul. (...) w stronę (...) do tego budynku, z drugiej strony linią wyznaczoną ulicą (...) do ul. (...) oraz przedłużenie linii wg ul. (...) do budynku (...)) z planowaną trasą przejścia: Al. (...), most (...), ul. (...) (zejście pętlą z mostu) ul. (...), ul. (...) zakończone na Błoniach S. w W., organizowanych raz do roku w dniu 11 listopada, od 2021 r. do 2023 r., w godzinach 14:00-19:00.

Wojewoda (...) wskazał dalej, że w ostatnich trzech latach wydarzenia organizowane przez Stowarzyszenie (...) odbywały się we wskazanym we wniosku czasie i miejscu i w dodatku na podstawie wcześniejszej decyzji Wojewody (...) z dnia 6 listopada 2017 r.-o nr (...) i fakt ten został potwierdzony przez Zastępcę Naczelnika Stołecznego Stanowiska Kierownika Komendy Stołecznej Policji w piśmie z dnia 6 października 2021 r. - Nr (...). Stwierdzono także, że przeprowadzone postępowanie przez ten organ daje pewność co do tego, że organizowane przez Stowarzyszenie (...) zgromadzenie, ma na celu uczczenie ważnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń i w okresie ostatnich poprzedzających trzech lat odbywały się w dniu 11 listopada na obszarze, objętym wnioskiem tego rodzaju wydarzenia.

Wojewoda (...) w uzasadnieniu tej decyzji zaznaczył ponadto, że stosowanie do regulacji zawartej w art. 19 ust. 1 w zw. z art. 26e ustawy-prawo o zgromadzeniach, organizator zgromadzenia jest zobowiązany do zapewnienia jego przebiegu zgodnie z przepisami prawa, tak aby zapobiec powstawaniu jakichkolwiek szkód z winy jego uczestników. W tym celu organizator posiada uprawnienia i środki do zapewnienia porządku i spokoju, a nawet prawo do jego rozwiązania. Dodatkowo do zakresu jego obowiązków należy informowanie odpowiedniego organu Gminy, kto każdorazowo będzie pełnił funkcję Przewodniczącego zgromadzenia, jak również na nim ciąży wypełnianie na bieżąco wszystkich stawianych przez prawo formalności wynikających z obowiązujących przepisów prawa.

W konkluzji uzasadnienia wydanej decyzji z dnia 25 października 2021 r.- Wojewoda (...) stwierdził, że ograniczenia wynikające z § 26 ust. 1b pkt 1 i ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 6 maja 2021 r- w sprawie ustanowienia określonych ograniczeń, nakazów i zakazów w związku z wystąpieniem stanu epidemii-obowiązują wyłącznie do dnia 31 października 2021 r., co powoduje, że organizator zgromadzenia jest zobowiązany do przestrzegania w dniu zgromadzenia aktualnych ograniczeń, określonych w przepisach wydanych na podstawie art. 46a i 46b ustawy z dnia 5 grudnia 2008 r. o zapobieganiu oraz zwalczaniu zakażeń i chorób zakaźnych u ludzi (Dz.U z 2020 r. poz. 1845, z późn.zm.), o czym powinien powiadomić jego uczestników.

Na powyższą decyzję Wojewody (...) odwołanie wniósł Prezydent Miasta W. i wniósł o jej uchylenie, zarzucając, że została wydana z rażącym naruszeniem obowiązujących przepisów prawa materialnego- ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - prawo o zgromadzeniach (Dz. U. z 2019 r. poz. 631).

W ramach tego uzasadnienia odwołania zaznaczył, że przytoczoną decyzją z dnia 25 października 2021 r. Wojewoda (...) po rozpoznaniu wniosku Stowarzyszenia (...), wraził zgodę na cykliczne organizowanie przez ww. podmiot zgromadzeń w dniu 11 listopada od 2021 r. do 2023 r., w godzinach od 14:00 - 19:00 w miejscach opisanych w decyzji.

Zaznaczono, że przepisy ustawy z dnia 24 lipca 2021 r. o zgromadzeniach upoważniają wojewodę do wydania decyzji w przedmiocie udzielenia zgody na organizowanie zgromadzeń w formie cyklicznej, ale przy zachowaniu ściśle określonych przesłanek. Ustawa zatem obwarowała obowiązkiem uprzedniego zorganizowania takich zdarzeń przez tego samego organizatora, w tym samym miejscu lub na tej samej trasie i jednocześnie w przypadku, gdy mają miejsce co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych lub narodowych i winny odbyć się w ciągu ostatnich trzech lat. Podano dalej, że Stowarzyszenie (...) otrzymało od Wojewody (...) pozytywną decyzję na organizowanie takich zgromadzeń cyklicznych w dniach 11 listopada do 2020 r. Jednak w 2020 r. Prezydent Miasta (...) W.wydał wówczas decyzję zakazującą organizowaniu w 2020 r. zgromadzenia przez Stowarzyszenie (...) w dniu 11 listopada tego roku. Jak zaznaczono decyzja prezydenta Miasta (...) W. została następnie utrzymana w mocy odpowiednio wydanymi postanowieniami przez Sąd Okręgowy w Warszawie i Sąd Apelacyjny w Warszawie. Jak wskazano następnie zgromadzenie cykliczne w 2020 r. nie miało miejsca, co skutkuje tym, że nie nastąpiła kontynuacja zgromadzeń o charakterze cyklicznym przez ostatnie trzy lata. Zdaniem tego organu bez znaczenia pozostaje fakt, że faktycznie miał miejsce w dniu 11 listopada 2020 r. przemarsz, który nie miał charakteru pokojowego, a towarzyszyły mu liczne ekscesy, ataki na funkcjonariuszy Policji czy podpalenie jednego z lokali mieszkalnych na drodze przemarszu, które jednak zachowania nie mieszczą się w kategoriach definicji ustawowej pojęcia zgromadzenia jaka wyrażona jest w art. 3 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - o zgromadzeniach. Na pewno wydarzenia jakie miały miejsce w dniu 11 listopada 2020 r. w W. w tym miejscu nie były tożsame z tymi, na jakie wyrażona została zgoda przez Wojewodę (...) w decyzji z dnia 25 października 2021 r.

Według odwołującego się organu Wojewoda (...) przy procedowaniu był zobligowany do rozważenia tej

okoliczności, mimo, że istotne informacje co do tych faktów zostały przekazane przez Prezydenta Miasta (...) W.

W konkluzji więc podmiot powyższy stanął na stanowisku, że wobec braku spełnienia przesłanek zezwalających na wydanie zezwolenia na cykliczne organizowanie w W. zgromadzeń przez Stowarzyszenie (...) w dniu 11 listopada w latach 2021-2023 skarżona decyzja została wydana z rażącym naruszeniem prawa i z tego powodu powinna zostać uchylona.

Prezydent Miasta (...) W. w szerokim zakresie zawarł uzasadnienie swojej legitymacji jako podmiotu, któremu przysługuje prawo odwołania się od przedmiotowej decyzji. W tym względzie stanął na stanowisku, że powyższa legitymacja wynika z faktu posiadania interesu w skarżeniu przedmiotowej decyzji Wojewody (...). Przede wszystkim zaznaczono, że po pierwsze posiada status podmiotu bezpośrednio zainteresowanego w tej konkretnej sprawie i w takim zakresie jaki określa art. 510 k.p.c., a ponadto wynik postępowania w tej sprawie dotyczy praw tego organu, a ponad wszystkim dotyczy kwestii praworządności. Wskazano też, że jego status jako uczestnika poniekąd wynika z pozostałych regulacji ustawy o zgromadzeniach, w tym z jej art. 26e, w którym przewidziano dla tego organu daleko idące kompetencje nadzorcze w stosunku do kontroli decyzji wojewody.

Oprócz powyższego, pełnomocnik uczestnika Stowarzyszenia (...) doprecyzował ustnie stanowisko co do braku legitymacji czynnej odwołującego do występowania z odwołaniem w sprawie niniejszej. W jego ocenie nie znajduje w przedmiotowej sprawie zastosowania art. 26e z dnia 24 lipca 2015 r. - prawo o zgromadzeniach, a zatem nie powinno stosować się odpowiednio w tym zakresie przepisów art. 14-20 w zakresie odwołania od decyzji o zakazie zgromadzenia. Również pełnomocnik uczestnika Wojewody (...) zarzucił brak legitymacji czynnej po stronie odwołującego do występowania w przedmiotowej sprawie.

Uczestnicy postępowania ustnie podnieśli również zarzut materialny, objawiający się koniecznością oddalenia odwołania, powołując się przy tym na treść art. 26e ustawy o zgromadzeniach.

Sąd ustalił następujący stan faktyczny sprawy:

W dniu 20 września 2021 r. organizacja Stowarzyszenie (...) złożyła do Wojewody (...) Urzędu Wojewódzkiego, Wydział Spraw Obywatelskich, wnioski o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie zgromadzeń. We wniosku wskazano, że wnioskujący w ciągu ostatnich 3 lat organizował zgromadzenia o charakterze cyklicznym, w dniach 11 listopada 2018 r., 11 listopada 2019 r., oraz 11 listopada 2020 r. Wnieśli oni z kolei o wyrażenie zgody na dokonanie cyklicznego zgromadzenia w dniach 11 listopada 2021 r., 11 listopada 2022 r., oraz 11 listopada 2023 r.

W dniu 4 października 2021 r. (...) Urząd Wojewódzki w W., Wydział Spraw Obywatelskich zwrócił się do Komendanta Stołecznego Policji z prośbą o wskazanie, czy w okresie ostatnich 3 lat były organizowane przez Stowarzyszenie (...) zgromadzenia (choćby nie w formie zgromadzeń) poświęcone uczczeniu rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej, w oznaczonym miejscu i czasie.

Pismem z dnia 6 października 2021 r. Komenda Stołeczna Policji wskazała, że w okresie ostatnich 3 lat zgromadzenie organizowane przez Stowarzyszenie (...) na terenie (...) W. odbywało się w następującej formie:

W roku 2018 (zgromadzenie cykliczne) - 11 listopada w godz. 14:20-21:40 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 250.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), Most (...), al. (...) na błonia S.;

W roku 2019 (zgromadzenie cykliczne) - 11 listopada w godz. 14:00-18:55 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 50.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), Most (...), al. (...) na błonia S.;

W roku 2020 (nielegalne zgromadzenie - zakaz organizacji wydał Prezydent (...) W. w dniu 6 listopada 2020 r. Decyzją nr (...)) - 11 listopada w godz. 13:00-16:47 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 12.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), al. (...) na błonia S.

Decyzją z dnia 25 października 2021 r. nr (...) Wojewoda (...) wyraził zgodę na cykliczne organizowanie przez Stowarzyszenie (...) z siedzibą: ul. (...) lok. (...), (...) W. zgromadzeń na obszarze: od ronda (...)/pl. (...) (prostokąt wyznaczony liniami al. (...) od ronda (...) do wysokości ul. (...), przedłużenie linii ul. (...) w stronę (...) do tego budynku, z drugiej strony linia wyznaczona ulicą (...) do ul. (...) oraz przedłożenie linii wg ul. (...) do budynku (...)) z planowaną trasą przejścia: Al. (...), most (...), ul. (...) (zejście pętłą z mostu) ul. (...), ul. (...) zakończone na błoniach S. 11 listopada od 2021 r. do 2023 r. w godzinach 14:00 - 19:00, mających na celu uczczenie rocznicy odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrażenia dumy narodowej.

Decyzja powyższa została opublikowana w BIP (...) Urzędu Wojewódzkiego w dniu 25 października 2021 r. o godzinie 12:05.

Mimo zakazu zorganizowano w dniu 11 listopada 2020 r. w tym samym miejscu i czasie zgromadzenie, na które nie było legalnej zgody. Organizatorzy mieli świadomość, że brak było zgody na organizację ww. marszu, o czym świadczy zakaz na jego organizację wydany przez Prezydenta (...) W. z dnia 6 listopada 2020 r. wydany decyzją nr (...), która to decyzja była następnie podtrzymana przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postanowieniu z dnia 7 listopada 2020 r. sygn. akt XXIV Ns 83/20 oraz postanowieniu Sądu Apelacyjnego z dnia 9 listopada 2020 r. sygn. akt VI Acz 734/20.

Stowarzyszenie (...) nie zorganizował w dniu 11 listopada 2020 r. innego zgromadzenia, które miałyby uczcić rocznicę odzyskania przez Polskę niepodległości i wyrazić dumę narodową.

Uzasadnienie prawne

Sąd Okręgowy zważył, co następuje:

Odwołanie Prezydenta (...) W. zasługiwało na uwzględnienie w całości.

W pierwszej kolejności należy wskazać, że w myśl art. 16 Ustawy odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia wnosi się bezpośrednio do sądu okręgowego właściwego ze względu na siedzibę organu gminy w terminie 24 godzin od jej udostępnienia w Biuletynie Informacji Publicznej. Wniesienie odwołania nie wstrzymuje wykonania decyzji o zakazie zgromadzenia (ust. 1). Sąd Okręgowy rozpatruje odwołanie od decyzji o zakazie zgromadzenia w postępowaniu nieprocesowym niezwłocznie, nie później jednak niż w terminie 24 godzin od wniesienia odwołania (ust. 2). Wskazać należy, że funkcją sądu jest dokonanie kontroli decyzji organu administracyjnego. Odwołanie ma bowiem charakter wniosku inicjującego postępowanie nieprocesowe w rozumieniu art. 506 k.p.c., w związku z czym sąd pozostaje władny do dokonania kontroli wydanej decyzji oraz wydania orzeczenia w tym zakresie po dokonanej przez niego kontroli.

W okolicznościach niniejszej sprawy, wobec zgłoszonego przez uczestników postępowania - Stowarzyszenie (...): oraz Wojewody (...) zarzutu braku legitymacji czynnej po stronie odwołującego - Prezydenta (...) W. do występowania w przedmiotowej sprawie, należało w pierwszej kolejności rozważyć tak sformułowany zarzut oraz ustalić, czy w przedmiotowej sprawie Prezydent (...) W. posiadał legitymację do złożenia odwołania od decyzji Wojewody (...) nr (...) z dnia 25 października 2021 r.

W ocenie Sądu Okręgowego, organ posiadał uprawnienie do wniesienia odwołania od skarżonej decyzji Wojewody (...). Wskazać bowiem należy, że zgodnie z treścią art. 26e ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - prawo o zgromadzeniach (dalej: "Ustawa"), do zgromadzeń organizowanych cyklicznie przepisy art. 14-20 stosuje się odpowiednio. Wobec powyższego, nie ulegało wątpliwości

Sądu, że Prezydent (...) W. był organem uprawnionym do wystąpienia z odwołaniem w sprawie niniejszej. Z zacytowanego powyżej przepisu wynika bowiem wprost, że powyższe przepisy stosuje się odpowiednio również w zakresie trybu odwoławczego, co skutkuje przyznaniem organowi jakim jest Prezydent (...) W. legitymacji czynnej w sprawie. Zaznaczyć należy, że o odpowiednim stosowaniu tych przepisów, które stanowią o prawie odwołania się od decyzji wojewody w taki sposób zdecydował racjonalny ustawodawca.

Jednocześnie, wskazać należy, że organ ten posiadał również interesprawy w złożeniu przedmiotowego odwołania. Godzi się w tym miejscu zauważyć, że w postępowaniu nieprocesowym, a z takim też mamy do czynienia w okolicznościach rozpoznawanej sprawy, rygoryzm co do wystąpienia interesu prawnego ulega istotnemu osłabieniu w stosunku do wymogów stawianych w postępowaniu procesowym. Zgodnie z ugruntowanym w doktrynie i orzecznictwie poglądem, dzieje się tak dlatego, że w postępowaniu nieprocesowym źródło interesu prawnego wynikać może z szerszego katalogu zdarzeń, a nie tylko - jak w procesie - z samego naruszenia lub zagrożenia sfery prawnej wnioskodawcy. Interesprawy wnioskodawcy wszczynającego postępowanie nieprocesowe może polegać na tym, że zmierza on do uzyskania orzeczenia wolnego od wad w rozstrzygnięciu odnoście do stosunków prawnych, w które jest zaangażowany. Innymi słowy uczestnik postępowania nieprocesowego może mieć interesprawy w zaskarżeniu orzeczenia, mimo, że uwzględnia ono w całości zgłoszone przez niego żądania (postanowienie SN z dnia 15 lutego 2013 r., sygn. akt I CSK 315)12, uchwała SN z dnia 28 marca 2018 r. sygn. akt III SZP 1/18).

Co równie istotne, w postępowaniu nieprocesowym zasadą jest, że sąd wszczyna postępowanie na wniosek, a w wypadkach wskazanych w ustawie sąd może wszcząć je również z urzędu (art. 506 k.p.c.). Uczestnikiem postępowania nieprocesowego jest także zainteresowany, a więc każdy, czyich praw dotyczy wynik postępowania; może on wziąć udział w każdym stanie sprawy aż do zakończenia postępowania w drugiej instancji. Jeżeli weźmie udział, staje się uczestnikiem.

Jak podkreślił Sąd Najwyższy, w uzasadnieniu wyroku z dnia 30 listopada 2017 r. sygn. akt IV CSK 28/17, przyjmuje się powszechnie, że zainteresowanym pozostaje nie tylko ten, czyich praw wynik postępowania bezpośrednio dotyczy, ale także osoba wykazująca interes pośredni.

Przenosząc powyższe rozważania na grunt rozpoznawanej sprawy nie ulega wątpliwości, że Prezydent (...) W. posiadał również interes prawny w złożeniu przedmiotowego odwołania. Oczywistym pozostaje bowiem, że Stowarzyszenie (...) zawnioskowało o przeprowadzenie zgromadzenia na terenie (...) W. W tym stanie rzeczy, kierując się zasadami logicznego rozumowania, należało uznać, że takie zgromadzenie dotyczyć będzie bezpośrednio życia publicznego na terenie (...) W., z szeregiem konsekwencji z tego wynikających, w tym m.in. również zagrożenia dla mieszkańców. W tym stanie rzeczy w ocenie sądu spełniona została przesłanka interesu prawnego w rozumowaniu opisanym powyżej, co przesądzało o możliwości złożenia przez organ odwołania. Wskazać należy, że organ gminy jest uprawniony do wniesienia odwołania od decyzji wojewody w zakresie zgromadzenia, wydanej na gruncie przepisów ustawy o zgromadzeniach, a także staje się z mocy prawa stroną takiego postępowania. Dlatego więc stanowisko obu uczestników co do odrzucenia odwołania nie jest uzasadnione.

Przechodząc z kolei do zarzutów związanych z prawem materialnym, należy w tym miejscu podkreślić, że zastosowanie w okolicznościach niniejszej sprawy będzie miał art. 26a ust. 1 Ustawy. W tym miejscu Sąd pragnie wskazać, że należy wyraźnie podkreślić, iż wolność zgromadzeń pełni bardzo ważną rolę w demokratycznym państwie prawnym, jest wręcz, jak się podkreśla, warunkiem istnienia społeczeństwa demokratycznego. W doktrynie i orzecznictwie wskazuje się, że wolność zgromadzeń gwarantuje obywatelom wpływ na władze publiczną. Wolność zgromadzeń służy w szczególności oddziaływaniu jednostek na politykę władz państwa przez prezentowanie swoich poglądów. Zgromadzenie jest w końcu przejawem sprawowania tzw. demokracji bezpośredniej (komentarz Prawo o zgromadzeniach S. Gajewski, A. Jakubowski (w) system informacji prawnej Legalis). Państwo chroni ją przepisami Konstytucji (art. 57 Konstytucji RP), a ponadto zobowiązało się do jej respektowania ratyfikując Konwencję o Ochronie Praw Człowieka i Podstawowych Wolności (dalej: EKPC).

Omawiana wolność nie jest wolnością nieograniczoną, jednakże jej ograniczenia muszą wynikać z ustawy i odpowiadać testowi proporcjonalności (a zatem warunkom art. 31 ust. 3 Konstytucji RP i art. 11 ust. 2 EKPC). Wszelkie ograniczenia wolności zgromadzeń powinny być po pierwsze przewidziane ustawą, a po drugie niezbędne w społeczeństwie demokratycznym dla ochrony innych konfliktujących się wartości (jak wymienione w art. 11 ust. 2 EKPC).

Zgodnie z art. 26a ust. 1 Ustawy, jeżeli zgromadzenia są organizowane przez tego samego organizatora w tym samym miejscu lub na tej samej trasie co najmniej 4 razy w roku według opracowanego terminarza lub co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, a tego rodzaju wydarzenia odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat, chociażby nie w formie zgromadzeń i miały na celu w szczególności uczczenie doniosłych i istotnych dla historii Rzeczypospolitej Polskiej wydarzeń, organizator może zwrócić się z wnioskiem do wojewody o wyrażenie zgody na cykliczne organizowanie tych zgromadzeń.

W okolicznościach przedmiotowej sprawy należało zatem przede wszystkim ustalić, czy spełnione zostały opisane w powyższym przepisie przesłanki pozytywne, w tym w szczególności, czy wydarzenie, o którego przeprowadzenie zawnioskował uczestnik postępowania odbywały się w ciągu ostatnich 3 lat co najmniej raz w roku w dniach świąt państwowych i narodowych, a także, czy stanowiły one wydarzenie w rozumieniu powyższego przepisu.

W tym kontekście istotne pozostaje pismo z dnia 6 października 2021 r. Komendy Stołecznej Policji, w którym to wskazano, że w okresie ostatnich 3 lat zgromadzenie organizowane przez Stowarzyszenie (...) na terenie (...) W. odbywało się w następującej formie:

W roku 2018 (zgromadzenie cykliczne) - 11 listopada w godz. 14:20-21:40 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 250.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), Most (...), al. (...) na błoniaS.;

W roku 2019 (zgromadzenie cykliczne) - 11 listopada w godz. 14:00-18:55 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 50.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), Most (...), al. (...) na błonia S. Narodowego;

W roku 2020 (nielegalne zgromadzenie - zakaz organizacji wydał Prezydent (...) W. w dniu 6 listopada 2020 r. Decyzją nr (...)) - 11 listopada w godz. 13:00-16:47 z udziałem w kulminacyjnym momencie ok. 12.000 osób. Uczestnicy zgromadzenia przemieścili się z rejonu ronda (...) trasą: Al. (...), Most (...), al. (...) na błonia (...).

Mając na uwadze powyższe, nie ulega wątpliwości, że nie zostały spełnione przesłanki zawarte w art. 26a ust. 1 Ustawy, w zakresie, w jakim wydarzenia te miały odbywać się w ciągu ostatnich 3 lat. Jak wynika bowiem z przytoczonego pisma, a przedłożonego do akt sprawy, w 2020 r. nie doszło do legalnego zgromadzenia. Zakaz przeprowadzenia zgromadzenia został wydany bowiem decyzją nr (...), która to decyzja była następnie podtrzymana przez Sąd Okręgowy w Warszawie w postanowieniu z dnia 7 listopada 2020 r. sygn. akt XXIV Ns 83/20 oraz postanowieniu Sądu Apelacyjnego z dnia 9 listopada 2020 r. sygn. akt VI Acz 734/20.

Tym samym konieczne stało się ustalenie, czy przeprowadzenie nielegalnego zgromadzenia należy uznać za wydarzenie, w którym mowa w ww. przepisie. W ocenie Sądu odpowiedź na to pytanie pozostaje negatywna.

W tym miejscu należy wskazać, że ustawodawca nie zdefiniował pojęcia wydarzenia, do którego to pojęcia

odnosi się w art. 26a ust. 1 Ustawy. Jednakże, mając na uwadze doświadczenie życiowe oraz zasady logicznego rozumowania, Sąd pragnie wskazać, że za wydarzenie należy uznać m.in. mszę w kościele, koncert, wydarzenie sportowe. Są to bowiem wydarzenia skupiające się na określonym celu, zaplanowane, mające podstawy faktyczne. Do katalogu tego niewątpliwie jednak nie sposób zaliczyć bliżej nieokreślonego spotkania, przeprowadzonego nielegalnie, bez żadnych podstaw prawnych. W ocenie Sądu zatem, na mocy powołanych wyżej przesłanek, nielegalnego zgromadzenia nie sposób uznać za wydarzenie. Tym samym, nie zostały wypełnione przesłanki opisane w art. 26a ust. 1 Ustawy, a co za tym idzie decyzję Wojewody (...) należało uchylić.

W kontekście sprawy należy zwrócić uwagę na treść art. 3 ust. 2 Ustawy, zgodnie z którym Zgromadzeniem spontanicznym jest zgromadzenie, które odbywa się w związku z zaistniałym nagłym i niemożliwym do wcześniejszego przewidzenia wydarzeniem związanym ze sferą publiczną, którego odbycie w innym terminie byłoby niecelowe lub mało istotne z punktu widzenia debaty publicznej.

Mając na uwadze treść powyższego przepisu, nie sposób było uznać nielegalnego zgromadzenia z dnia 11 listopada 2020 r. za zgromadzenie spontaniczne, tak jak twierdzi uczestnik postępowania Stowarzyszenia (...). Nie zostały bowiem spełnione żadne przesłanki opisane w powyższym przepisie.

Tym samym, jak zostało wykazane powyżej, w okolicznościach przedmiotowej sprawy brak było na gruncie prawa materialnego uzasadnienia dla podtrzymania decyzji Wojewody (...) z dnia 25 października 2021 r. Decyzja ta została wydana z naruszeniem art. 26a ust. 1 ustawy z dnia 24 lipca 2015 r. - prawo o zgromadzeniach. Mając na uwadze powyższe, Sąd orzekł jak w sentencji postanowienia.

W zakresie kosztów postępowania Sąd orzekł na mocy art. 520 k.p.c., zgodnie z którym każdy uczestnik ponosi koszty postępowania związane ze swym udziałem w sprawie.